

Bergen – Havnin – Westward Ho

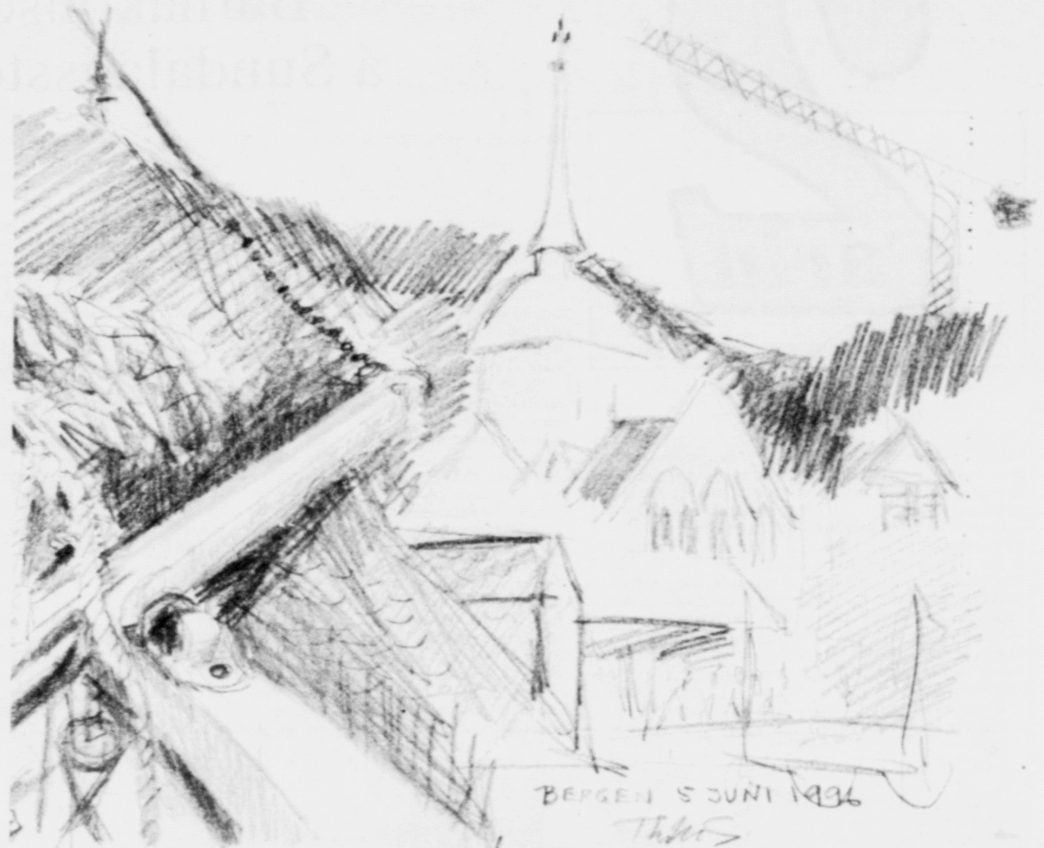
Afturkomin av einum túri við Westward Ho í Bergen, siti eg og gleðist yvir tað upplivisli og ta ávirkan, ein slíkur túrur hevur við sær. Sjálv siglingin saman við manningini – nøkrum havi eg verið saman við fleiri ferðir fyrr, og hinir meir ella minni kendir – er altíð fyri mær hugtakandi partur av ferðini. Tá ið ferðin byrjar, eru tað sjálv-sagt nakrir, sum man ikki hevur hitt fyrr, men tá ið lagt verður aftur at kei heima, so er nakað hent, sum er so virðismikið ímillum menniskju, sum ikki er so heilt einfalt at seta orð á. Tað kundi verið hugleitt leingi um nettupp hetta fyrbrigðið, men tað er ikki akkurát tað, sum er ætlanin við hesum litla skrivinum, uttan m.a. at nýta høvið til at takka tykkum fyri samveruna umborð.

Ein annar partur av ferðini var býurin Bergen. Eg havi sæð nøkk so nógvar býir ígjøgnum tíðina, men Bergen man vera tann vakrasti av teimum. Eg hugsi, at meginparturin av okkum føroyingum onkuntíð hevur verið í Bergen, so eg skal ikki koma við eini langari ferðafrásøgn um býin. Tann fremsta grundin til at eg haldi meg til, er kanska at kunna ávirka onkran avvarðandi fyri okkara kæra býi Tórshavn. Eingin ivi kann vera um, at allir býráðslimir í Havn onkuntíð hava vitjað Bergen. Hevur tað ikki givið onkrum av hesum okkara fólkavaldu okkurt at hugsa um, og sett tankarnar í gongd? Eg sigi fyri meg, at var eg ein teirra, so hevði eg følt meg pliktaðan til at farið og samanlíkað hesar báðar havnarbýir, og heimafturkomin lagt hesa hugsan fyri mínar arbeiðsfelagar. Eg hevði byrjað har, sum vit lögdu at – Tyskebryggen. Tað ber avgjørt til longu nú at samanlíka. Vágsbotnur líkist hesum avbera vakra umhvørvi, men í miniatyre (fittari?). Longu her vinnur Bergen stórt. Hóast fleiri ferðir stórrí, so er sjógvurin nóg reinari at siggja til. Tað legst eingin rond av óreinsku um vatngangin á Westward Ho. Eingin mjólkarkarton ella Sunsiþ-ditto, olja, ella onnur fremmandlikam, sum ikki eiga at vera sjónum. Hvussu eru hesi víðurskifti í Vágsbotni, ella fram við Skálatrøð?

Tað næsta er, at lyklar verða latnir okkum til eitt hús nakrar fígar metrar frá har, skipið liggur, við atgongd til wc, bað og vaskimaskinur, sum er bæði reint og nossligt. Alt hetta fæst fyri ein sera biligan penga. Henda tænasta – finst hon í Vágsbotni? Mær vitandi ikki. Her kemur mær beinanvegin til hugs, at Sjomansheimið er beint við. Er atgongd til hesa sjálvsegdu tænastu har ella aðrastaðni í nánd?

So fari eg upp á land og spáki ein stuttan tein og komi beint inn á eitt sera hugnaligt torg við øllum hugsandi góðgæti úr sjónum, paraplyum, bundnavörum og alt møguligt av nyttugum og ónyttugum krammi. Og opið er bæði í regni og sólskini – hvønn dag.

Í Vágsbotni er tibatúr komið meiri lív í aftur at selja fisk og fugl úr bátum, sum



hava sera góðar og frískligar vørur, so tað kann í vissan mun samanlíkast við Bergen. Kanska kundi hetta virksema verið víðkað eitt sindur. Plássið í Vágsbotni er sjálvandi ikki at samanlíka við tað í Berge. Eitt er tó, sum sjálvandi átti at verið brúkt í Vágsbotni á sama hátt sum í Bergen, og tað eru øll tey hugnaligu kjallarahølini framvið bryggjun. Í Bergen eru nógvar høli, sum eru innrættað til hugnaligar øl- og vinstovur við fjølbroyttum matskráum. Tá ið ein skái er (Bergen hevur sama veðurlag sum Havnin) verður bordreitt undir fríum himli. Tað ber væl til. Gongur tú víðari eitt sindur longur, kemur tú í gamlar, vakrar gøtur, har eingin bilur sleppur at órógva við larmi og royki. Tað eru gongugøtur burturav, og fólk kann ganga í fríði og náðum uttan at óttast fyri at verða ákoyrd.

Niels Finsensgøta skal eittast at vera

gongugøta, men tað paradoksala er, at tað neyvan er nøkur gøta, sum er meira terroriserað av bilum, motorsúkklum og prutlum enn júst okkara einasta »gongugøta«. Fyrst og fremst er hetta stór synd fyri havnarfólk, sum skal liva í hesum býi hvønn dag, og til ørkymlan fyri okkara gestum uttanfrá. Teir hava fingið at vita, at í Havn er ein gongugøta, og fara í góðari trúgv til gongu eftir hesi farleið, men mugu skelkað renna fyri livinum undan hesum jarnrúgvunum á kvikum hjóllum.

Ráddi eg, so hevði eg ikki himprast, men gjørt bart, og bannað allari motorferðslu líka av Kongabrunni og niðan til Sjonleikarhúsið.

Tann neyðuga bilferðslan hevði fingið ein tíma fyrrapart – frá kl 9 til 10 – at avgreitt teirra ørindir til handlarnar, og so ikki víst seg aftur fyri dagin. Hetta er nakað,

sum verður gjørt meira og meira í Kjøpin-havn, og tað hevur riggað sera væl t.d. á Strøget.

Hetta mátti verið hent valagn hjá onkrum valevni nú uppundir býráðsvalið í heyst.

Nú bleiv hetta nóg so langt, og tað er nú so, at onkustaðni skal alt fíla ein enda, men eg má siga sum er, at mínar royndir hugartil við líknandi skrivning sum hesari, ikki hava givið stórvegis úrslit – tað kenst meira sum at sletta vatn á gás – men summartíðir fólur tú tað so, at tað, tú hevur innan í tær onkursvegna má sleppa út, og hervið er so í hvussu er tað uppnátt.

Eg vile nda við at takka øllum, eg var saman við á Westward Ho, fyri ein góðan, lærurikan túr.

Thomas M. Smith

